

Jak správně stanovit optimální termín krytí?

Začínáme standardním posouzením vlastního průběhu hárání feny. Všímáme si zejména chování, svolnosti k páření a důležitý je i charakter výtoku. Nejpřesnější odpověď nám však jednoznačně poskytne až laboratorní vyšetření krve, konkrétně **stanovení koncentrace progesteronu**.

Jaké faktory ovlivňují úspěšnost zabřeznutí?

V první řadě je to obecné zdraví feny, její pravidelný cyklus, fyziologický průběh hárání a správný termín krytí. Samozřejmostí by mělo být nakrytí zdravým, plodným psem – pak je **až 90%** šance na zabřeznutí.

U zbývajících 10 % nebřezích fen se může uplatnit cca 200 dalších příčin.

Jaký máte názor na vakcinaci proti herpes virům?

Herpes virus se vyskytuje v populaci psů přirozeně a velká většina zvířat se s ním již setkala a vytvořila si své vlastní protilátky. Je potřeba tuto vakcinaci individuálně zvážit, já osobně se nepřikláním k nutnosti plošné vakcinace, ale za určitých situacích je toto ošetření vhodné.

Jaké jsou nejčastější příčiny neúspěšného zabřezávání fen?

Mezi jednoznačně nejdůležitější příčinou poruch plodnosti patří **nesprávné načasování krytí**.

Mezi další faktory patří plodnost psa a feny. U fen se jedná především o funkční poruchy cyklu, chronická onemocnění dělohy a to jak degenerativní změny sliznice děložní, tak nespecifické záněty sliznice děložní.

Poměrně velkou roli zde hraje i genetika, sestavení vhodného chovného páru dle doporučení chovatelského klubu. U lidí se předpokládá, že až 20 % těhotenství je ukončeno z genetických příčin.

Vliv prostředí - chovatelské podmínky, kvalita výživy, toxické látky, antibiotika, kortikoidy, hormonální přípravky použité na oddálení hárání, pracovní zátěž, chronický stres (celý den sama v bytě nebo kotci). U chronického stresu dochází k negativnímu ovlivnění hormonálního řízení pohlavní činnosti a tím následně k poruchám plodnosti.

Hormonální vlivy a to především poruchy činnosti štítné žlázy, nadledvin a slinivky břišní.

Ve velmi omezené míře i infekční faktory jako jsou bakterie, viry, paraziti, plísňe a houby.

Jaký je Váš názor na nyní populární genetické testy bakterií ovlivňující plodnost (mykoplasmy, ureaplasmy)?

V chovech psů je diagnostikován pouze jediný původce, který jednoznačně způsobuje poruchy plodnosti u fen i psů, a to je *Brucella canis*. Tato bakterie se v Evropě nevyskytuje. Jiní potenciálně patogenní původci se uplatní pouze za určitých podmínek, a většinou způsobují jiná onemocnění, než je postižení pohlavního aparátu.

Obecně preventivní stěry z pochvy u zdravých zvířat nemají smysl. V pochvě každé zdravé feny se vyskytuje běžná mikroflóra, která má důležitý úkol – zajišťovat zde rovnováhu. I u klinicky zdravých fen se zjišťují v pochvě potenciálně patogenní mikroorganismy. V případě narušení této mikroflóry může dojít ke změně zastoupení těchto mikroorganismů a tyto

mikroorganismy pak mohou za určitých okolností v omezené míře způsobovat problémy s reprodukcí.

Určitý diagnostický význam těchto vyšetření je u fen a psů v případě prokázaného zánětu pohlavního aparátu. Jedná se o situace, kdy je kromě zánětu opakovaně diagnostikován pouze jeden druh bakterie a současně je zjištěna její vysoké koncentrace. Pokud je nutná léčba, je také potřeba zvážit použití i jiných léčiv než antibiotik.

Obecně podávání antibiotik u klinicky zdravých zvířat, pouze na základě těchto testů, je nevhodné. Totéž platí pro neuvážené podávání antibiotik v období krytí, v tomto případě se jedná o kontraindikaci. Důsledkem těchto ošetření je prokazatelně vyšší riziko následného zánětu dělohy, pyometry.

Myslím si, že diagnostický význam těchto testů se přeceňuje, jelikož příčina poruch plodnosti u psů je pravděpodobně úplně jiná viz předchozí výčet.

MVDr. Roman Vitásek Ph.D.

Klinika chorob psů a koček

Vedoucí oddělení reprodukce

Veterinární a farmaceutická univerzita Brno

Palackého tř. 1946/1, 612 42 Brno

VETERINÁRNÍ A FARMACEUTICKÁ UNIVERZITA BRNO